

સરદાર એમોનિયમ ફોસ્ફેટ સલ્ફેટ (એ એસ પી)

સરદાર એમોનિયમ ફોસ્ફેટ સલ્ફેટ સમતોલ રાસાયણીક ફર્ટીલાઈઝરનો ઉપયોગ પાક ઉત્પાદન મેળવવા માટે અગત્યનું અંગ છે. આર્થિક રીતે પોષણક્ષમ ઉત્પાદન મેળવવા નાઈટ્રોજન ફોસ્ફરસ અને પોટાશના ત્રણ મુખ્ય તત્વો સાથે હવે ગંધક ની પણ ગણના કરવામાં આવે છે. સંશોધનના પરિણામો પરથી માલુમ પડ્યું કે દેશના ઘણા વિસ્તારોમાં ગંધકની ઉણપ જોવા મળે છે.

ગંધક તત્વની ઉણપને કારણે

૧. છોડ કદમાં નાના ટુંકા થડવાળા રહે છે.
૨. છોડની વૃદ્ધિ ધીમી થાય છે.
૩. મુળનો વિકાસ ઓછો થાય છે.
૪. પાન પીળા પડી જાય છે.
૫. ફળ જાડી છાલવાળા અને રસવાળા બને છે.
૬. ઉત્પાદનમાં ઘટાડો થાય છે.
૭. તૈલી પાકોમાં તેલના ટકા ઓછા થાય છે.

ઉપરનાં સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખી જીએસએફસી દ્વારા સરદાર એએસપી (એમોનિયમ ફોસ્ફેટ સલ્ફેટ) ફર્ટીલાઈઝરનું ઉત્પાદન મુખ્યત્વે દેશના ખેડુતોના લાભાર્થે તેમની ખેતી વિષયક જરૂરીયાતોને ધ્યાનમાં રાખી બનાવવામાં આવ્યું છે.

સરદાર એએસપી ની વિશિષ્ટતાઓ

- સરદાર એએસપી ૨૦ ટકા નાઈટ્રોજન, ૨૦ ટકા ફોસ્ફરસ અને ૧૩ ટકા સલ્ફરના તત્વો ધરાવે છે.
- તેમા રહેલો નાઈટ્રોજન સંપુર્ણપણે અમોનિકલ સ્વરૂપમાં છે જેથી તે જમીનના નીચલા થરમાં ઉતરી જતો નથી.
- સરદાર એએસપીના ફોસ્ફરસનો લગભગ ૮૭ ટકા જેટલો દિસ્સો પાણીમાં સંપુર્ણ દ્રાવ્ય હોવાથી છોડને સહેલાઈથી મળે છે.
- તેમાં રહેલા ગંધક નાઈટ્રોજન તત્વનું નિયંત્રણ કરે છે જેથી પાકને જુદા જુદા તબક્કે નાઈટ્રોજનનો પુરવઠો મળે છે.
- આમ નાઈટ્રોજનનો ભગાડ અટકે છે અને ગંધકની પણ લાભદાય અસર થાય છે.
- સરદાર એએસપી પાયાના ફર્ટીલાઈઝર તરીકે પણ આદર્શ છે.
- સરદાર એએસપી પોષક તત્વો ઉંચી માત્રામાં હોવાના કારણે હેરફેર તથા સંગ્રહ ખર્ચમાં બચાવ થતો હોવાથી સરવાળે સસ્તું પડે છે.

સરદાર એએસપી નો વપરાશ

- વાવણી કે રોપણી વખતે હંમેશા સરદાર એએસપી પાયાના ફર્ટીલાઈઝર તરીકે વાપરવાનો આગ્રહ રાખો.
- ધાન્ય પાકોમાં વાવેતર પહેલા સરદાર એએસપી જરૂરી પ્રમાણમાં ઉંડો ઓરીને આપો.
- પિયત પાકમાં ઓવરજા બાદ જમીન તૈયાર કરતી વખતે વાવણી કે રોપણી કરતા અગાઉ જમીનમાં ઉંડો ઓરીને આપો.
- રાપણી ડાંગરમાં સરદાર એએસપી ક્યારીમાં કાદવ પાડતી વખતે આપો.
- શાકભાજીમાં રોપણી અગાઉ હળથી ઉંડાં ચાસ કાઢી અથવા સદિ કમ ફર્ટીલાઈઝર ડ્રીલથી સરદાર એએસપી આપવું. કપાસ અને તમાકુના પાક માટે હળ દ્વારા યોગ્ય અંતરે ચાસ કાઢી ફેર રોપણી કરવી. પહોળા અંતરે વવાતા પાકમાં છોડ ઉગી નીકળ્યા બાદ ચારાની બાજુમા સરદાર એએસપી જમીનમાં ઓરી દેવું.